

החודש הזה

אוסף הלכות מעשיות לחודש הארגון
בתנועות הנוער

ליקוט ועריכה: אורי צביאלי ודניאל ליבוביץ
בהסכמת הרב דוד סתיו
חשוון ה'תשע"ח

designed by freepik.com

צוותים יקרים

מטרת קובץ זה היא לתת מענה לשאלות יומיומיות המתעוררות בסניף במשך השנה ובמיוחד בתקופה האינטנסיבית של חודש הארגון.

ההלכות המופיעות אינן פסיקות חדשות, אלא לקט פסקים והלכות מספרי הלכה ומרבנים שהתקבלו כמקור מוסמך בציבור. השתדלנו לציין את מקור הדין בסוף כל נושא.

קובץ זה אושר על ידי הרב דוד סתיו, רב תנועת הנוער 'עזרא'.

נשא תפילה לבורא עולם שיתחדש עלינו חודש ארגון משמעותי, ערכי, שמח ומלא חוויות על פי ההלכה.

אנו מודים לכל מי שסייע לנו בהוצאת קובץ זה ובמיוחד לרב סתיו על הנכונות לסייע לנו.

מוזמנים לסייע בהפצת הקובץ לסניפים נוספים. כמו כן, ניתן לפנות אלינו במייל לצורך קבלת הקובץ בפורמט דיגיטלי.

בברכה,
העורכים

hachodeshhaze@gmail.com

תפילה לאחר אילה לבן

נטילת ידיים

- אשכנזים – טוב להתפנות ולגעת באחד המקומות המכוסים שבגוף, ואז יוכל לטול ידיו בברכה.
- ספרדים – יש ליטול ידיים בלא ברכה.

באופן כללי ניתן לברך את כל ברכות התורה וברכות השחר, אפשר להדר לפי הפירוט הבא:

ברכות התורה

- אם ישן, יברך.
- אם לא ישן, אפשר לברך – אך עדיף שאדם שישן יברך ויוציא ידי חובה את שאר האנשים.

"א-לוהי נשמה" וברכת "המעביר שינה"

- יש לצאת ידי חובה בברכת אדם שישן לפחות חצי שעה.
- אם אין אדם שישן:
- ספרדים ורוב האשכנזים – יברך בעצמו.
- מעט מן האשכנזים נהגו לברך ללא שם ה'.

את ברכות השחר הנוספות יכול לברך גם מי שלא ישן. יש לומר את ברכות השחר וברכות התורה בסמוך לתפילת שחרית.

החל מעלות השחר אסור לאכול ולשתות (למעט מים) עד לאחר התפילה. אין להתחיל ארוחה בחצי השעה שלפני עמוד השחר.

אין להתפלל במקום שיש בו ריח רע, וכן אין להתפלל מול דבר שריחו רע.
(מתוך "פניני הלכה", הרב אליעזר מלמד)

כל השחית

באופן כללי אין להשחית דבר המועיל לבני אדם. איסור זה חל במיוחד על דברי מאכל, לכן יש להשתדל מאוד שלא להגיע למצב של זריקת אוכל לפח. אם נשארו כמויות גדולות של אוכל יש להשתדל לחלק אותן לאנשים אחרים כדי שיהנו מהאוכל ולא יהיה צורך לזרוק אותו. כמו כן אין להשחית צמחים ללא סיבה, ואף לא צמחי בר.

במקרים מסוימים ניתן להתיר השחתה מועטה:

- לצורך פעולה חינוכית.
- ניתן לשחק באוכל בצורה שאינה פוגמת בו.
- אפשר להקל באוכל שדרך העולם להשתמש בו לצורך משחק (כמו קמח).

(מתוך "פניני הלכה", הרב אליעזר מלמד ומתוך "בין הזמנים", הרב דוד סתיו)

חילול ה'

ככלל יש להימנע ממצבים אשר עלולים לגרום לחילול שם שמיים, מעבר לאיסור ההלכתי שבהם. כגון הפרעה לשכנים, רעש בשעות לא סבירות, השחתת רכוש וכד'.

מוצרי גמ"ח

אין להשתמש במוצרי גמ"ח המיועדים לצדקה על מנת להחזירם בעתיד, וודאי שלא על מנת להחזירם עם ריבית. (כמובן שניתן לתרום לגמ"ח, אך אין לעשות זאת תמורת השימוש במוצריה).

עם זאת, מצווה להשתמש במוצרי מזון מהגמ"ח בסמוך לתאריך שבו יפוג תוקפם, על מנת להצילם מזריקה לאשפה. יש להחזיר לגמ"ח את אותו המוצר מוקדם ככל הניתן.

גניזה

דף אשר מופיע בו אחד משמות ה', יש להניחו בגניזה. אם לא מופיע אחד משמותיו של ה', אך מופיע פסוק שלם, אפשר להקל ולהניח בצורה מכובדת בפח למחזור נייר. את שאר הדברים אפשר להניח במחזור. (ע"פ "שיח נחום", הרב נחום אליעזר רבינוביץ)

ריקוד

ריקודים מעורבים אסורים בהחלט.

אסור לבנות בוגרות (בערך מגיל 10, 11) לרקוד בפני גברים. אך הן יכולות לרקוד לעצמן בצורה צנועה, גם אם יש סיכוי שגברים יראו אותן. לכתחילה עדיף שירקדו מאחורי מחיצה.

לגבי הופעות בפני גברים, בנות יכולות להופיע בריקודי דגלנות בתנאי שהן לבושות ונוהגות בצניעות. כמו כן, מותר לרקוד בריקודים שבהם לא רואים את הרוקדות (ריקודי סטיקלייטים, אולטרה סגול וכו').
(הרב דוד סתיו)

פסוקים על קירות

אין לכתוב על קירות הסניף את שמות ה' או פסוקים שלמים (ניתן לכתוב חלק מפסוק)

אם כתבו את שם ה', אין למחוקו.
אם כתבו פסוקים שלמים, ללא שם ה', ויש צורך למחוק אותם, עדיף לעבור עליהם בצבע ורק אם אין ברירה ניתן למחקם ע"י קירצוף.
(הרב עוזיאל אליהו)

כמו כן כדאי להימנע מהדפסת פסוקים על חולצות.

כלים שנמצאו בסניף

כלי בישול שנמצא בסניף, ניתן להשתמש בו למאכלים קרים ללא בעיה.

אם ברור שהכלי כשר, אך לא ידוע אם הוא בשרי או חלבי ניתן בדיעבד לבשל בו מאכלי פרווה ולאכול אותם בארוחה חלבית או בשרית.

אם בושל בטעות אוכל בשרי או חלבי בכלי זה – בדיעבד האוכל מותר באכילה.
(הרב אורן דובדבני)

סעודה שלישית

עקרונית יש חובה לאכול לחם גם בסעודה שלישית. לכן יש לעשות מאמץ גדול לקיים זאת. בשעה שאין אפשרות או קשה לאכול לחם, אפשר לצאת ידי חובה גם באכילת מזונות.

אם אין מזונות ניתן לאכול בשר, דגים, פירות וירקות מבושלים ובשעת הדחק גם שאינם מבושלים.

מי שלא אכל לחם בסעודה שלישית אינו יכול להמשיך ולאכול לאחר השקיעה.
(מתוך "פניני הלכה", הרב אליעזר מלמד)

הכנה מקודש לחול

הכנה מקודש לחול אסורה. במקרים בהם אין טרחה יתרה יש מקום להתיר. מעשים בהם אין טרחה, מותרים.

במקרים בהם המלאכה הנעשית היא מלאכה שרגילים לעשותה בשבת, מותר לעשותה, ובתנאי שלא יגיד שעושה פעולה זו בשביל מוצאי שבת.

מותר להגיד רק דברים שמותר לעשותם גם בשבת.

- שינה בצהריים – אם רגיל לעשות כך כל שבת, מותר, ובתנאי שלא יאמר שישן בשביל שיהיה ערני במוצאי שבת.
  - ניתן להודיע על דברים שיקרו במהלך השבוע.
  - אין להתאמן בשבת על הריקודים.
  - אפשר להביא לסניף בשבת חפצים לצורך מוצ"ש אם אלו חפצים שישימשו אותו גם במהלך השבת (סוודר וכד').
- (מתוך "פניני הלכה", הרב אליעזר מלמד)

בכל מקרה ספציפי מומלץ לשאול רב מכיוון שהגבול בהלכות אלו דק מאוד.

הקדמה

י"ן

- אם אין גביע, מותר להשתמש בכוס חד פעמית, אך ישנה עדיפות לכוס מכובדת ככל האפשר. (וכן לקידוש).
- המבדיל צריך לשתות לפחות רביעית מהיין. אין לדבר עד שהמבדיל יסיים לשתות.

בשמים

- אין להמשיך בהבדלה עד שכל השומעים הריחו את הבשמים. מי שלא הספיק להריח מן הבשמים, יריח לאחר סיום ההבדלה ללא ברכה.

נר

- צריך שתי פתילות לפחות (אם אין נר ייעודי, אפשר להצמיד שני נרות).
- יש להתקרב לנר על מנת ליהנות מאורו. אם ראה את הנר אך לא נהנה מאורו, אין לחזור ולברך.

אסור לאכול לפני הבדלה, אך מותר לשתות מים.

אין לעשות מלאכה לפני הבדלה בדיבור, כלומר, אמירת "ברוך המבדיל בין קודש לחול" או אמירת "אתה חוננתנו" בתפילה או שמיעת הבדלה. (מתוך "פניני הלכה", הרב אליעזר מלמד)

